

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

08 מרץ 2017

ע"מ 16-08-56700 הניה נ' מנהל מע"מ תל אביב

לפני כב' השופטת ירדנה סרוסי

מעורר 1. עזרא אילן הניה

נגד

משיב 1. מנהל מע"מ תל אביב
ע"י עו"ד ניצן זגרינסקי
פרקליטות מחוז תל אביב (אזרחי)

החלטה

בפניי בקשה מטעם המערער לביטול החלטת בית המשפט מיום 22.1.2017 בה נקבע כי הערעור שבכותרת יימחק בשל אי התייצבות המערער לדיון הוכחות (שהיה קבוע לאותו יום) לצורך מתן עדות מטעמו. כמו כן מבוקש לבטל את פסיקת ההוצאות בסכום של 15,000 ש"ח לחובת המערער.

המשיב הגיש תגובה במסגרתה ביקש לדחות את הבקשה ולהותיר את החלטת בית המשפט במעמד צד אחד על כנה.

דין בקשת המערער - להידחות.

ביום 26.9.2016 נערכה ישיבת קדם משפט בה נכחו הן המערער והן בא כוחו, עו"ד אחיקם גריידי. בתום הדיון קבע בית המשפט כי מועד ההוכחות יתקיים 22.1.2017, היינו, הן המערער והן בא כוחו היו מודעים למועד דיון ההוכחות שנקבע, כאמור, בנוכחותם.

יתירה מכך, לב"כ המערער נשלח זימון מבית המשפט, באמצעות פקס, ביום 11.12.2016 במסגרתו שוב הודע לו על מועד ההוכחות הקבוע ליום 22.1.2017.

לדברי ב"כ המשיב, עו"ד גריידי, נכח בבית המשפט כשעתיים לפני מועד הדיון דן (במסגרת תיק אחר) והפרקליטה מצאה לנכון לתזכר אותו אישית בדבר קיום ההוכחות (ראו פרוטוקול דיון מיום 22.1.2017).

דא עקא שלא המערער ולא בא כוחו התייצבו לדיון ההוכחות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

08 מרץ 2017

ע"מ 16-08-56700 הניה נ' מנהל מע"מ תל אביב

לאור זאת, ובהסתמך על תקנה 157(3) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 (להלן **התקנות**), בית המשפט קיבל את בקשת ב"כ המשיב והורה על מחיקת הערעור בשל אי התייצבות המערער לדיון. כמו כן נפסקו הוצאות לחובת המערער בסכום של 15,000 ש"ח.

ענייננו נסוב על הוראת תקנה 157(3) לתקנות ודרך החלטה על עובדות העניין שלפנינו. וזו לשונה של התקנה "**התייצב הנתבע, ואילו התובע לא התייצב לאחר שנמסרה לו הודעה כראוי, רשאי בית המשפט, לפי בקשת הנתבע, למחוק את התובענה או לדחותה...**".

מתקנה זו עולה כי שלוש דרכים פתוחות בפני בית המשפט: למחוק את התביעה, לדחות את התביעה או לדחות את מועד שמיעת המשפט. איזה משלוש הדרכים שלפניו יבור לו בית המשפט ומה יהיו גדרי שיקול דעתו?

בבואנו לשקול בקשה לביטול החלטה, שניתנה במעמד צד אחד בשל אי התייצבות צד לדיון, שומה עלינו לאזן בין כלל האינטרסים הרלוונטיים ולעשות זאת על רקע מכלול נסיבות המקרה. מחד, יש להבטיח כי למערער יהיה יומו בבית המשפט ושערי הצדק לא יינעלו בפניו. בתוך כך יהיה עלינו לשקול אם אין מנוס מהתוצאה הקשה של מחיקת הערעור מחמת אי התייצבות המערער, השקולה לדחיית הערעור בדיני מיסים, או שניתן לרפא את המחדל על ידי השתת הוצאות. מאידך, יש לתת משקל להתנהגותו של המערער בניהול ההליך השיפוטי והתייחסותו לסדרי הדין. ככל שהמסקנה תהא כי המערער מזלזל בהליך השיפוטי, או אף אם התנהגותו לוקה ברשלנות רבתי, כי אז תיטה הכף לטובת מחיקת או דחיית הערעור גם מהטעם לבדו של אי התייצבות. דברים אלו מקבלים משנה תוקף כאשר המערער והעדים מטעמו לא התייצבו לדיון הוכחות, דיון המחייב מעצם טיבו היערכות מיוחדת של המשיב, הבאת עדים מטעמו, הכנתם לדיון וכיו"ב.

מוותב זה בדעה כי צד שאינו מתייצב לדיון, כשאין באמתחתו טעם ראוי לדבר, משדר זלזול בבית המשפט, פוגע באינטרס הכלל ובית המשפט מחויב יהיה לומר את דברו.

יפים לכאן הדברים מאירי העיניים שנאמרו בעניין ע"א 32/89 חיים גולן נ' אורי עלוני (15.6.1992):

"... **תובע אשר אינו מתייצב לדיון שנקבע – ובלא שנתן טעם ראוי למחדלו – מעלים עליו כי מותר הוא על תביעתו, והרי באי התייצבותו למשפט הוכיח בעליל כי אין הוא מעוניין בהמשכה התקין; התובע הוא שיזם את ההליכים, ובהפגינו אדישות כלפי אותם הליכים, מסקנה נדרשת היא כי דעתו נתפנתה מהם. אינטרס הנתבע נגזר בחלק עיקרי בו מאינטרס**

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

08 מרץ 2017

ע"מ 16-08-56700 הניה נ' מנהל מע"מ תל אביב

התובע: זכאי הוא שלא יטלטלוהו שלא לצורך בבית המשפט, שלא יטריחוהו מעבר לראוי, וכי משפטו לא יימשך מעבר לצורך. אשר לבית המשפט: בית המשפט מייצג את אינטרס הכלל, ומוסיף ומגן הוא על אינטרסים ראויים הן של תובע הן של נתבע. אינטרס הכלל הוא, שבית המשפט לא יבטל זמנו לריק, וכי יעשה כמיטב יכולתו לסיומם של משפטים שהוחל בשמיעתם. תובעים חדשים לבקרים עומדים ומתדפקים על שערי בית המשפט, וישן מפני חדש נוציא. תובע שאינו מתייצב לדיון – ובאין טעם ראוי לדבר – פוגע באינטרס הכלל, ובית המשפט יאמר את דברו. דומה אף זאת, שדחיית תביעה מחמת אי התייצבות לדיון יש בה משום תגובה על זלזול שתובע מפגין כלפי בית-משפט בהתנהגותו הבלתי ראויה" (פסקה 5). (וראו גם רע"א 1957/12 זהרה חלה נ' יוסף כהן (22.5.2012)).

המערער צרף תצהיר בתמיכה לבקשתו ובו ציין כי לא התייצב לדיון משום "העדר ידיעה על מועד הדיון" (סעיף 7 לתצהיר המערער).

כפי שהוסבר, מועד דיון ההוכחות נקבע בנוכחות המערער ובא כוחו ואף נמסר זימון כראוי לבא כוח המערער. לאור זאת יש לדחות על הסף את ההסבר לאי ההתייצבות ואף מוטב היה לו נחסך מבית המשפט.

אשר על כן, אני קובעת כי לא הייתה הצדקה לאי התייצבות המערער לדיון ההוכחות. יתירה מכך, התנהגות המערער לאורך ההליך משדרת זלזול בהוראות בית המשפט ובסדרי הדין.

במסגרת החלטת בית המשפט מיום 26.9.2016, המערער התבקש להגיש תצהיר עדות ראשית מטעמו עד ליום 1.12.2016. למרות זאת, ועד ליום 8.12.2016, לא הוגש תצהיר מטעם המערער ואף לא ניתן הסבר כלשהו למחדל. על מנת שלא לדחות את מועד ההוכחות, הקרב ובא, וכדי למנוע שיבוש יומנו של בית המשפט וסדרי עבודתו, בית המשפט קבע כי בנסיבות שנוצרו, שמיעת העדויות מטעם המערער תהא בעל פה, הגם שיהיה בכך להאריך את דיון ההוכחות.

שני ערעורים נוספים, שהדיון בהם אוחד עם הדיון בכותרת, נמחקו בהחלטת בית המשפט מיום 28.11.2016 משום שהוגשו באיחור ניכר ומבלי שהמערער הניח את דעתו של בית המשפט בדבר פשר האיחור, למרות שש הזדמנויות (!) שניתנו לו לכך. אין צורך לחזור על הדברים שנאמרו בהחלטה הנ"ל אך יש בעיון בה כדי ללמד על הלך רוחו של המערער בהתייחסותו לסדרי הדין ולניהול המשפט.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

08 מרץ 2017

ע"מ 16-08-56700 הניה נ' מנהל מע"מ תל אביב

באשר לטענת המערער כי סדרי הדין אינם "מיטת סדום" ואין למנוע ממנו את יומו בבית המשפט (סעיף 6 לתצהיר) נציין, כי אכן אין להקל ראש בזכות זו של המערער. לזכות הגישה לערכאות מעמד חוקתי ומוסכם על הכל כי יש לצמצם את הפגיעה בה למינימום האפשרי. אך יש לזכור, מנגד, כי כנגד זכות זו עומדת חובתו הבסיסית של המערער לקבל עליו את עול החלטות בית המשפט ועול סדרי הדין שבלעדיהם לא ניתן לקיים הליך שיפוטי תקין והוגן. המערער אינו יכול לנהוג בסדרי הדין כאוות נפשו, תוך ניצול ההליך השיפוטי, ואחר כך עדיין לצפות כי ההליך השיפוטי יעמוד לימינו וינתן לו יומו בבית המשפט.

ודווקא משום החשיבות שבזכות הגישה לערכאות, יש מקום לבחון את סיכויי הערעור להתקבל. ככל שיימצא כי סיכויים אלו הינם גבוהים, הנטייה תהיה לבטל את ההחלטה על מחיקת הערעור, תוך ריפוי הנזק שנגרם למשיב באמצעות פסיקת הוצאות לטובתו, ויתכן שאף לטובת קופת אוצר המדינה, בנסיבות דנן. שכן, מחיקת הערעור בענייננו שקולה לדחיית הערעור (לאור דיני ההתיישנות בערעורי מיסים), שהיא סנקציה קשה, ולכן נורה עליה רק במקרים חריגים שמאוד ראויים לכך.

אלא, שבחינת סיכויי הערעור, לפי העולה מכתבי טענות הצדדים ותצהיר המשיב, מלמדת כי הם אינם גבוהים, בלשון המעטה.

המערער עוסק במתן שירותי הסעות. בעקבות חקירה וביקורת חשבוניות של רשויות מע"מ לשנים 2011-2014 הוצאה למערערת שומת תשומות, נשוא ערעור זה. המערער לא הציג בפני המשיב ולו חשבונית אחת מהחשבוניות שנדרשו על ידו בניכוי בשנים הרלוונטיות. היקף החשבוניות עומד על סכום של מיליוני שקלים ומגלם בתוכו מס בסכום לא מבוטל של כ- 370,000 ש"ח (במונחי קרן). למערער ניתנה השהות וההזדמנות לשחזר את החשבונית ולהציג את ספריו אך הוא נמנע מלעשות כן בטענה כי ספריו (הכוללים את החשבוניות נשוא הערעור) אינם ברשותו. משאין בידי המערער חשבוניות מס שהוצאו לו כדין לפי הוראות חוק מע"מ, צדק המשיב משסרב להתיר למערער את ניכוי מס התשומות.

זאת ועוד, על אף שהיה בידי המשיב לפסול את כל מס התשומות שנדרש בניכוי, בחר המשיב להקל עם המערער, לפנים משורת הדין, וחייב אותו רק בגין מס תשומות ביחס ל"קבלני משנה", מנפיקי החשבוניות לכאורה, אשר לא נמצאה אצלם חשבונית מקבילה לזו בגינה נדרש ניכוי מס תשומות.

טענות המערער כפי שהן עולות מנימוקי הערעור אין בהם ממש. המערער לא המציא את החשבוניות, ואף לא מסמכים אחרים להנחת דעתו של המשיב, להוכחת גרסתו. גם טענותיו

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

08 מרץ 2017

ע"מ 16-08-56700 הניה נ' מנהל מע"מ תל אביב

כי נקט אמצעים סבירים לוודא כי החשבוניות הוצאו כדין אין להן על מה לסמוך שעה שטענתו של המשיב היא כי מדובר בחשבוניות (על שם חברת פרחי השרון) שהמערער הפיץ שלא כדין והנפיק אותן עבור עצמו. נזכיר, ברקע הדברים, כי שני ערעורים נוספים כנגד המערער בגין פסילת ספרים וקנס (ע"מ 16-03-19532) ובגין כפל מס (ע"מ 16-03-7766), שהם תולדה של אותה מסכת עובדתית, נמחקו.

לאור כל האמור לעיל, אין מנוס מדחיית בקשת המערער לביטול החלטת בית המשפט מיום 22.1.2017.

התוצאה, אפוא, שהחלטה על מחיקת הערעור בעינה עומדת. ההוצאות לחובת המערער בסכום של 15,000 ש"ח יוותרו על כנם.

המזכירות תיידע את המערער בדבר ההחלטה.

ניתנה היום, י' אדר תשע"ז, 08 מרץ 2017, בהעדר הצדדים.

ירדנה סרוסי, שופטת